

BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA U RUJNU 2022.

Usporedba broja pravnih osoba u Registru Državnog zavoda za statistiku s brojem aktivnih pravnih osoba u drugim registrima pokazuje da udio aktivnih pravnih osoba iznosi 56,5%.

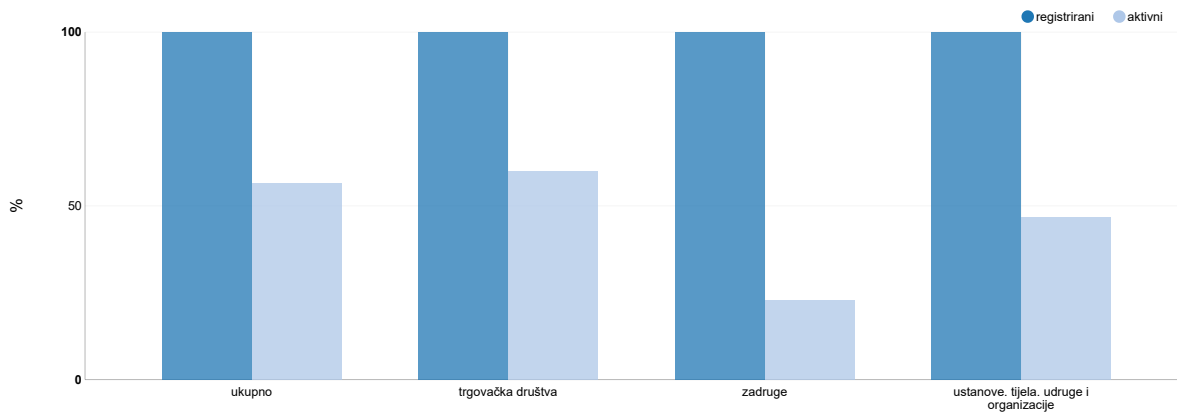
Razlika se pojavljuje zbog primjene različite metodologije načina upisa i određivanja aktivnosti u pojedinim registrima.

Podatak o broju subjekata obrta i slobodnih zanimanja odnosi se na broj samostalnih poduzetnika koji zapošljavaju ili ne zapošljavaju zaposlenike te na broj osoba koje obavljaju profesionalnu djelatnost prema evidencijama mirovinskog osiguranja.

1. POSLOVNI SUBJEKTI, STANJE 30. RUJNA 2022.

	Registrirane pravne osobe	Aktivni subjekti	Udio aktivnih pravnih osoba, %
Ukupno	319 817	180 762	56,5
Trgovačka društva	242 047	145 301	60,0
Zadruge	3 559	820	23,0
Ustanove, tijela, udruge i organizacije	74 211	34 641	46,7
Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima	-	93 622	-

G-1. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA¹⁾ PREMA PRAVNO USTROJBENIM OBLICIMA I AKTIVNOSTIMA U RUJNU 2022.

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

2. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007.,
STANJE 30. RUJNA 2022.

	Pravne osobe				Aktivne pravne osobe		Obrt i slobodna zanimanja
	registrirane	struktura registriranih, %	aktivne	struktura aktivnih, %	profitne	neprofitne	
Ukupno	319 817	100,0	180 762	100,0	146 121	34 641	93 622
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5 945	1,9	3 130	1,7	3 128	2	2 654
B Rudarstvo i vađenje	349	0,1	192	0,1	192	-	39
C Prerađivačka industrija	24 972	7,8	16 000	8,9	15 997	3	8 182
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 710	0,5	885	0,5	885	-	14
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 392	0,4	920	0,5	918	2	95
F Građevinarstvo	33 012	10,3	20 204	11,2	20 203	1	10 309
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	56 117	17,5	28 427	15,7	28 228	199	9 198
H Prijevoz i skladištenje	11 947	3,7	7 174	4,0	7 140	34	6 247
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	26 064	8,1	14 055	7,8	14 005	50	7 853
J Informacije i komunikacije	12 053	3,8	8 463	4,7	8 435	28	3 443
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 863	0,6	1 020	0,6	986	34	539
L Poslovanje nekretninama	11 186	3,5	6 392	3,5	6 392	-	564
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	32 872	10,3	22 782	12,6	22 624	158	14 313
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12 702	4,0	7 781	4,3	7 778	3	4 063
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3 070	1,0	914	0,5	18	896	6 064
P Obrazovanje	4 558	1,4	3 725	2,1	1 164	2 561	1 055
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	5 357	1,7	3 535	2,0	1 095	2 440	5 022
R Umjetnost, zabava i rekreacija	23 354	7,3	11 895	6,6	1 984	9 911	3 092
S Ostale uslužne djelatnosti	51 238	16,0	23 267	12,9	4 948	18 319	10 787
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	0,0	1	0,0	1	-	46
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tjela	54	0,0	-	-	-	-	-
Nepoznato	-	-	-	-	-	-	43

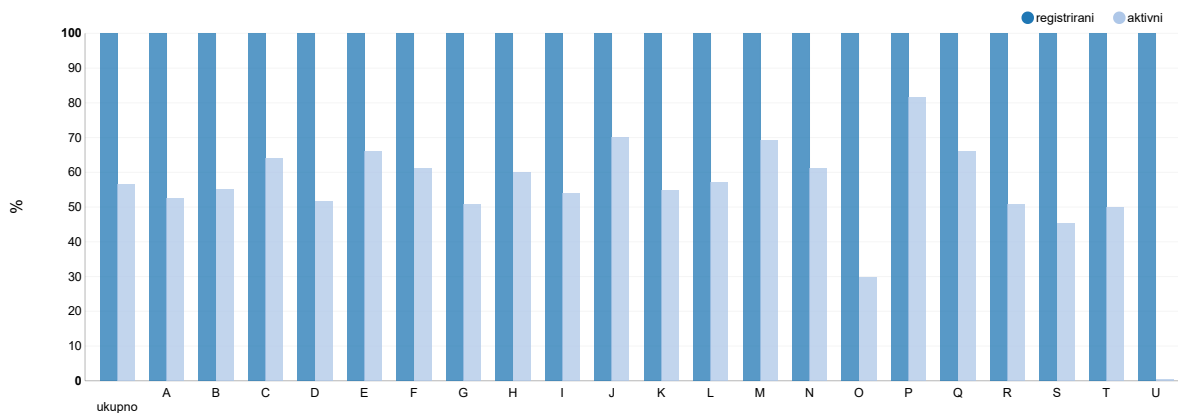
Podaci o strukturi poslovnih subjekata prema djelatnostima pokazuju da je više od polovice registriranih i aktivnih subjekata zastupljeno u četiri područja djelatnosti: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom registriranih od 17,5% i aktivnih od 15,7%, Prerađivačka industrija, s udjelom registriranih od 7,8% i aktivnih od 8,9%, Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti, s udjelom registriranih od 10,3% i aktivnih od 12,6%, te Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 16,0% i aktivnih od 12,9%.

Udio profitnih subjekata u ukupnim aktivnim poslovnim subjektima iznosi 80,8% i njihova struktura po djelatnostima pokazuje da ih je 69,1% zastupljeno u pet područja djelatnosti sljedećim redoslijedom prema veličini udjela: Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla (19,3%), Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (15,5%), Prerađivačka industrija (10,9%), Građevinarstvo (13,8%) te Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (9,6%).

Udio neprofitnih aktivnih subjekata jest 19,2%. Polovica tih subjekata pripada djelatnosti Ostale uslužne djelatnosti. Druga polovica raspoređena je na djelatnosti Umjetnost, zabava i rekreacija (28,6%), Obrazovanje (7,4%), Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (7,0%) te Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje (2,6%).

Struktura po djelatnostima poslovnih subjekata obrta i slobodnih zanimanja bitno je ujednačenija u odnosu na strukturu pravnih osoba. Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti najzastupljenija su djelatnost. Osim nje, još pet djelatnosti pokriva polovicu ukupnih subjekata.

G-2. STRUKTURA PRAVNIH OSOBA1) PREMA AKTIVNOSTI I PODRUČJIMA NKD-a 2007., RUJAN 2022.

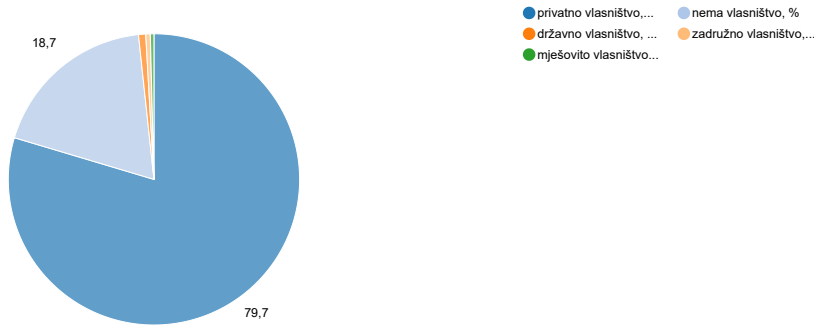

1) Uključena su tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Područja djelatnosti prema područjima NKD-a 2007.

- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

G-3. STRUKTURA AKTIVNIH PRAVNIH OSOBA PREMA OBLICIMA VLASNIŠTVA, RUJAN 2022.

Struktura aktivnih pravnih osoba prema oblicima vlasništva pokazuje da je privatno vlasništvo najčešći oblik. Njime je obuhvaćeno 79,7% subjekata. U državnom je vlasništvu 0,8% subjekata, u mješovitom vlasništvu 0,4% subjekata, u zadružnom vlasništvu 0,5% subjekata, a za 18,7% pravnih osoba vlasništvo se ne prati.

Struktura vlasništva prema djelatnostima pokazuje da su subjekti u privatnom vlasništvu najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima, npr. u djelatnostima Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla, s udjelom od 98,6%, Poslovanje nekretninama, s udjelom od 99,0%, te Prijevoz i skladištenje, s udjelom od 98,1%. Približno isti udio tog oblika vlasništva među proizvodnim djelatnostima imaju Građevinarstvo (99,0%), Prerađivačka industrija (97,7%) te Informacije i komunikacije (98,7%).

4. AKTIVNE PRAVNE OSOBE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I BROJU ZAPOSLENIH, STANJE 30. RUJNA 2022.

	Ukupno	Broj zaposlenih					
		0	1 – 9	10 – 49	50 – 249	250 – 499	500 i više
Ukupno	180 762	74 865	88 172	13 672	3 464	317	272
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3 130	1 262	1 561	251	45	4	7
B Rudarstvo i vađenje	192	40	101	39	10	-	2
C Prerađivačka industrija	16 000	4 148	8 645	2 386	668	91	62
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	885	553	261	54	11	3	3
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	920	203	322	273	106	14	2
F Građevinarstvo	20 204	7 363	10 654	1 898	266	16	7
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	28 427	8 445	17 443	2 138	310	45	46
H Prijevoz i skladištenje	7 174	2 283	4 189	560	109	18	15
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	14 055	4 770	8 075	1 086	106	6	12
J Informacije i komunikacije	8 463	3 304	4 450	596	92	15	6
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 020	278	611	75	27	10	19
L Poslovanje nekretninama	6 392	4 363	1 896	124	7	1	1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	22 782	7 076	14 537	1 045	117	3	4
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	7 781	3 386	3 838	439	97	9	12
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	914	20	223	448	172	29	22
P Obrazovanje	3 725	546	1 175	975	1 005	18	6
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 535	1 240	1 341	669	222	25	38
R Umjetnost, zabava i rekreacija	11 895	8 627	2 889	304	59	9	7
S Ostale uslužne djelatnosti	23 267	16 957	5 961	312	35	1	1
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	1	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-

Promatra li se struktura aktivnih pravnih osoba prema broju zaposlenih, najveći udio (48,8%) imaju subjekti s 1 – 9 zaposlenih i 41,4% subjekti bez zaposlenih, 7,6% je udio subjekata s 10 – 49 zaposlenih, 1,9% je udio subjekata s 50 – 249 zaposlenih, a samo 0,4% udjela imaju subjekti s više od 250 zaposlenih.

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 30. RUJNA 2022.

	Pravno ustrojbeni oblici					
	ukupno		dionička društva		društva s ograničenom odgovornošću	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	242 047	145 301	1 186	712	173 089	105 510
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4 702	2 773	37	19	3 467	2 123
B Rudarstvo i vađenje	341	190	14	8	299	174
C Prerađivačka industrija	24 558	15 862	353	188	18 574	12 111
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1 702	882	9	6	1 444	782
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1 379	917	7	3	1 099	770
F Građevinarstvo	32 191	20 132	125	71	22 227	13 340
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	55 546	28 143	163	80	43 295	22 066
H Prijevoz i skladištenje	11 852	7 130	61	36	6 769	4 389
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	25 869	13 960	124	88	13 630	7 878
J Informacije i komunikacije	11 969	8 429	38	28	9 301	6 803
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 469	976	86	75	1 254	823
L Poslovanje nekretninama	11 177	6 390	32	26	9 810	5 666
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	32 568	22 591	111	72	25 222	17 824
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	12 603	7 759	10	6	8 756	5 649
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	33	17	-	-	20	12
P Obrazovanje	1 646	1 164	2	1	1 092	786
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 486	1 078	-	-	1 149	877
R Umjetnost, zabava i rekreacija	3 100	1 969	10	4	1 877	1 181
S Ostale uslužne djelatnosti	7 854	4 938	4	1	3 803	2 255
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	2	1	-	-	1	1
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-

5. TRGOVAČKA DRUŠTVA PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., PREMA PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA I AKTIVNOSTI, STANJE 30. RUJNA 2022.

(nastavak)

	Pravno ustrojbeni oblici							
	jednostavna društva s ograničenom odgovornošću		javna trgovačka društva		glavne podružnice inozemnih trgovačkih društava ili inozemnih trgovaca pojedinaca		ostali pravno ustrojbeni oblici	
	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni	registrirani	aktivni
Ukupno	66 027	38 245	366	182	1 111	515	268	137
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1 189	625	1	1	4	2	4	3
B Rudarstvo i vađenje	25	6	-	-	3	2	-	-
C Prerađivačka industrija	5 488	3 510	3	1	131	50	9	2
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	243	91	-	-	5	2	1	1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	262	142	-	-	10	2	1	-
F Građevinarstvo	9 490	6 578	45	8	294	133	10	2
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	11 802	5 871	11	2	257	117	18	7
H Prijevoz i skladištenje	4 970	2 679	6	3	45	22	1	1
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	12 078	5 977	2	-	31	15	4	2
J Informacije i komunikacije	2 573	1 567	6	4	47	25	4	2
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	77	34	-	-	17	11	35	33
L Poslovanje nekretninama	1 276	667	6	2	43	22	10	7
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	6 755	4 433	275	154	180	95	25	13
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3 780	2 079	4	3	34	13	19	9
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	2	1	-	-	-	-	11	4
P Obrazovanje	546	374	1	-	4	2	1	1
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	335	200	1	1	1	-	-	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	1 197	768	1	1	1	1	14	14
S Ostale uslužne djelatnosti	3 938	2 643	4	2	4	1	101	36
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	1	-	-	-	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	-	-	-	-	-	-	-	-

U strukturi trgovačkih društava prema pravno ustrojbenim oblicima uvelike prevladava oblik društava s ograničenom odgovornošću, čiji je udio registriranih 71,5% i aktivnih 72,6%. Jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću prema brojnosti je drugi oblik s 27,3% registriranih i 26,3% aktivnih. Ostali oblici trgovačkih društava čine ostalih 1,3%.

6. REGISTRIRANE NEPROFITNE PRAVNE OSOBE PO PODRUČJIMA NKD-a 2007., AKTIVNOSTI I PRAVNO USTROJBenIM OBLICIMA, STANJE 30. RUJNA 2022.

	Ukupno registrirani	Udio aktivnih, %	Skupine pravno ustrojbenih oblika	
			udruge, ustanove, gospodarska udruženja, pravosuđe, zaklade, fundacije, političke stranke i ostale organizacije	tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
Ukupno	74 211	46,7	71 785	2 426
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4	50,0	4	-
B Rudarstvo i vađenje	-	-	-	-
C Prerađivačka industrija	7	42,9	7	-
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	0,0	1	-
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	5	40,0	5	-
F Građevinarstvo	1	100,0	1	-
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	221	90,0	221	-
H Prijevoz i skladištenje	35	97,1	35	-
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	56	89,3	56	-
J Informacije i komunikacije	62	45,2	62	-
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	228	14,9	228	-
L Poslovanje nekretninama	-	-	-	-
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	199	79,4	199	-
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8	37,5	8	-
O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3 036	29,5	610	2 426
P Obrazovanje	2 909	88,0	2 909	-
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	3 826	63,8	3 826	-
R Umjetnost, zabava i rekreacija	20 221	49,0	20 221	-
S Ostale uslužne djelatnosti	43 338	42,3	43 338	-
T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	-	-	-	-
U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	54	0,0	54	-

Struktura registriranih neprofitnih pravnih osoba prema vrstama pravno ustrojbenih oblika pokazuje da 96,7% čine udruge, ustanove, udruženja i slične organizacije, a 3,3% tijela državne vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Promatra li se aktivnost spomenutih pravnih osoba, uočljivo je da je 46,7% aktivnih. Njihova struktura po djelatnostima pokazuje da su to subjekti iz četiri područja djelatnosti: Ostale uslužne djelatnosti, s udjelom registriranih od 58,4% i udjelom aktivnih od 42,3%, Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje, s udjelom registriranih od 4,1% i udjelom aktivnih od 29,5%, Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, s udjelom registriranih od 5,2% i udjelom aktivnih od 63,8%, te Obrazovanje, sa samo 3,9% registriranih, ali s najvećim udjelom aktivnih (88,0%).

7. STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA PO ŽUPANIJAMA, STANJE 30. RUJNA 2022.

	Registrirane pravne osobe ukupno	Trgovačka društva		Zadruge		Registrirane ustanove, tijela, udruge i organizacije	Subjekti u obrtu i slobodnim zanimanjima
		registrirana	aktivna	registrirane	aktivne		
Republika Hrvatska	319 817	242 047	145 301	3 559	820	74 211	93 622
Zagrebačka	20 425	16 153	10 169	142	30	4 130	5 311
Krapinsko-zagorska	5 766	3 874	2 528	75	17	1 817	2 538
Sisačko-moslavačka	7 055	4 287	2 546	168	32	2 600	2 285
Karlovačka	6 118	3 972	2 466	130	26	2 016	1 892
Varaždinska	9 394	6 764	4 484	98	20	2 532	2 864
Koprivničko-križevačka	5 275	3 370	2 104	198	36	1 707	1 653
Bjelovarsko-bilogorska	6 014	3 967	2 428	209	44	1 838	1 301
Primorsko-goranska	26 802	21 229	12 102	154	34	5 419	9 806
Ličko-senjska	2 671	1 620	1 010	76	12	975	908
Virovitičko-podravska	3 430	1 997	1 253	117	21	1 316	1 133
Požeško-slavonska	2 748	1 550	1 024	52	7	1 146	1 130
Brodsko-posavska	5 969	3 811	2 331	91	22	2 067	2 241
Zadarska	11 737	8 799	5 501	218	50	2 720	4 950
Osječko-baranjska	15 723	9 978	6 194	276	89	5 469	4 773
Šibensko-kninska	6 877	4 585	2 573	205	47	2 087	3 091
Vukovarsko-srijemska	6 920	3 935	2 417	212	64	2 773	2 350
Splitsko-dalmatinska	33 173	25 410	15 427	436	131	7 327	13 273
Istarska	23 930	19 952	11 644	111	17	3 867	8 376
Dubrovačko-neretvanska	9 196	6 403	4 130	101	35	2 692	4 224
Međimurska	7 317	5 660	3 600	48	9	1 609	1 367
Grad Zagreb	103 277	84 731	49 370	442	77	18 104	18 156

Podaci o teritorijalnoj raspoređenosti poslovnih subjekata na županijskoj razini pokazuju da je nešto manje od jedne trećine ukupno registriranih poslovnih subjekata (pravnih osoba) smješteno u Gradu Zagrebu. Udio Grada Zagreba za subjekte obrta i slobodnih zanimanja bitno je manji i iznosi 19,4%. Splitsko-dalmatinska županija na drugom je mjestu po brojnosti registriranih pravnih i fizičkih osoba, s udjelom od 10,4% pravnih osoba i 14,2% fizičkih osoba.

Tri županije imaju više od 5,0% udjela registriranih pravnih osoba: Primorsko-goranska (8,4%), Istarska (7,5%) i Zagrebačka (6,4%). Isti je redoslijed tih županija i u broju fizičkih osoba.

Teritorijalna struktura aktivnih trgovačkih društava razlikuje se od strukture registriranih. Tako je, npr. udio Grada Zagreba u skupinama tih subjekata u registriranim subjektima 35,0%, a u aktivnima 34,0%. Udio po brojnosti druge županije, Splitsko-dalmatinske, u aktivnim subjektima iznosi 10,6%, a u registriranim 10,5%.

8. OSNIVANJE, BRISANJE I USKLAĐIVANJE REGISTRIRANIH PRAVNIH OSOBA U 2021. I 2022.

	2021.				2022.		
	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.	X. – XII.	I. – III.	IV. – VI.	VII. – IX.
Osnivanje	3 720	3 805	3 599	4 078	4 266	4 484	3 915
Trgovačka društva	3 278	3 436	3 262	3 695	3 811	4 121	3 584
Ostalo	442	369	337	383	455	363	331
Brisanje	179	120	76	195	144	602	152
Poduzeća	-	1 ¹⁾	-	-	-	4	-
Trgovačka društva	112	72	54	98	88	113	61
Ostalo	67	47	22	97	56	485	91
Usklađenja prema Zakonu o trgovačkim društvima	1	2	2	-	2	3	6

1) Poduzeća i zadruge

Podaci o promjenama registriranih subjekata raspoređeni su u tri skupine: osnivanje, brisanje i usklađivanje. Oni pokazuju da se u naznačenom razdoblju smanjio broj osnivanja i brisanja, a povećao broj usklađivanja.

Udio trgovačkih društava u broju novoosnovanih subjekata u promatranom razdoblju iznosi 91,5%.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

I. Uvod

Na temelju Zakona o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NN, br. 98/94.), Odluke o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.) i Pravilnika o razvrstavanju poslovnih subjekata prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 55/16. i 35/18.), Državni zavod za statistiku vodi Registar poslovnih subjekata (u nastavku teksta: Registar). Registar, prema odredbama navedenog Pravilnika, obuhvaća pravne osobe, tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave te dijelove tih subjekata (u nastavku teksta: poslovni subjekti). U Registar se zasad ne upisuju fizičke osobe koje obavljaju djelatnost u skladu s propisima, strane udruge koje imaju sjedište u Republici Hrvatskoj i poslovni subjekti koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj.

NKD 2007. utemeljen je na Statističkoj klasifikaciji ekonomskih djelatnosti u Europskoj zajednici – NACE, Rev. 2, koja je obvezatna za države članice Europske unije.

II. Metode rada i izvori prikupljanja podataka

Upisom u Registar svakom se subjektu dodjeljuje sedmeroznamenkasti matični broj, a dijelu subjekta određuje se redni broj uz matični broj.

Svakom subjektu i njegovu dijelu upisanu u Registar dodjeljuje se i šifra djelatnosti prema NKD-u 2007.

Subjekti upisani u Registar razvrstavaju se prema djelatnosti koju pretežito obavljaju tako da se prema NKD-u 2007. određuje brojčana oznaka razreda glavne djelatnosti. Kada je za poslovni subjekt rješenjem o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili propisom utvrđeno obavljanje nekoliko djelatnosti, prvo razvrstavanje prema NKD-u 2007. provodi se na prijedlog poslovnog subjekta. Svako sljedeće razvrstavanje poslovnog subjekta kojim se mijenja glavna djelatnost provodi se:

1) na zahtjev subjekta

2) prema službenoj dužnosti na temelju promjene rješenja o upisu u Registar kod nadležnog tijela ili na temelju promjene propisa.

Djelatnost dijelova poslovnog subjekta određuje se prema rješenju o upisu u Registar kod ovlaštenog tijela ili prema propisu o osnivanju ili temeljnoj namjeni osnivanja, neovisno o djelatnosti subjekta u čijem su sastavu.

Upis, prijava, promjena i odjava subjekta prati se dnevnom ažurnošću Registra. Pravni izvori za ažuriranje Registra jesu:

1) registri što ih vode:

– trgovački sudovi

– ministarstva

– uredi državne uprave

– druga registarska tijela

2) zakoni, odluke i drugi akti objavljeni u Narodnim novinama.

Struktura upisanih poslovnih subjekata prema pravnom temelju upisa jest sljedeća:

– trgovačka društva, zadruge i ustanove upisani na temelju rješenja registarskog tijela (trgovački sudovi)

– tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upisani na temelju pravnih propisa

– udruge, zaklade, političke stranke i drugi upisani na temelju rješenja registarskih tijela prema posebnim pravnim propisima.

Teškoće u ažuriranju velikog broja jedinica Registra nastaju kao posljedica dugotrajnih prijelaznih razdoblja u kojima registarska tijela usklađuju poslovne subjekte prema novoj zakonodavnoj regulativi. Time se odgađa i postupak brisanja poslovnih subjekata koji nisu podnijeli zahtjev za usklađivanjem u skladu s novim propisima. Slijedom navedenoga kontinuirano se provodi promjena podataka Registra u skladu s naknadno prikupljenim podacima o poslovnim subjektima iz javnih (općedostupnih) zbirki podataka.

Nedostatak u obuhvatu Registra odnosi se na poslovne subjekte koji obavljaju djelatnost obrta, slobodnih zanimanja, stranih udruga sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i poslovnih subjekata koji nemaju sjedište u Republici Hrvatskoj. Osim toga, važno je istaknuti da postoje metodološke razlike između Registra kao administrativne baze podataka i Statističkoga poslovnog registra (u nastavku teksta: eSPRI).

Podaci Registra poslovnih subjekata povezani su s pomoću matičnog broja, registarskog broja i osobnoga identifikacijskog broja s administrativnim bazama podataka.

III. Značenje pojedinih izraza

Poslovni subjekti jesu pravne osobe i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u skladu s pravnim propisima, tijela javne vlasti (tijela državne uprave, druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i druga tijela koja imaju javne ovlasti, pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, pravne osobe koje obavljaju javnu službu, pravne osobe koje se na temelju posebnog propisa financiraju pretežito ili u cijelosti iz državnog proračuna ili iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odnosno iz javnih sredstava (nameta, davanja i sl.) te trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju zasebno ili zajedničko većinsko vlasništvo.

Registrirane pravne osobe (poslovni subjekti) jesu jedinice upisane u Registar, i to: trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Aktivne pravne osobe (poslovni subjekti) jesu registrirane pravne osobe upisane u Registar, za koje je status aktivnosti određen prema podacima iz eSPRI-ja.

Fizičke osobe jesu jedinice koje obavljaju djelatnost u skladu s pravnim propisima, a odnose se na obrt i slobodna zanimanja.

Glavna djelatnost jest djelatnost koja se za poslovne subjekte koji ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu određuje prema najvećem udjelu u ukupnoj dodanoj vrijednosti. Za subjekte koji ne ostvaruju dobit proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu glavna djelatnost određuje se prema najvećem udjelu broja zaposlenih, platnoj listi i isplaćenim bruto plaćama.

Matični broj jest stalna identifikacijska oznaka svakoga poslovnog subjekta. Matični broj upotrebljava se u svim aktivnostima službene statistike. Određuje se postupkom dodjele kontrolnog broja prema modulu 11, dok se dijelu poslovnog subjekta uz matični broj dodjeljuje i četveroznamenkasti redni broj.

Registarski broj jest broj pod kojim je poslovni subjekt upisan u sudski ili drugi posebni registar.

Osobni identifikacijski broj (OIB) jest stalna identifikacijska oznaka obveznika OIB-a koju korisnici OIB-a upotrebljavaju u službenim evidencijama, u svakodnevnom radu i u razmjeni podataka. OIB je jedinstven, nekazujuć, nepromjenjiv i neponovljiv.

Pravno ustrojbeni oblik jest obilježje jedinica Registra na temelju kojega se one međusobno razlikuju kao dionička društva, društva s ograničenom odgovornošću, jednostavna društva s ograničenom odgovornošću, zadruge, ustanove, udruge, tijela državne vlasti i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te drugi pravno ustrojbeni oblici. Pravno ustrojbeni oblik jedinica Registra određen je rješenjem nadležnoga registarskog tijela ili propisom o osnivanju na temelju kojeg su jedinice upisane u Registar.

Oblik vlasništva jest obilježje jedinica Registra koje pokazuje vlasničku strukturu jedinice, a odnosi se na vlasništvo sredstava, odnosno osnivački ulog poslovnog subjekta.

Broj zaposlenih upotrebljava se za iskazivanje veličine i strukture pravnih osoba. Dobiven je na temelju godišnjih financijskih izvještaja Fine. Radi dobivanja ažurnog stanja tih podataka danih u tablicama podaci su usklađeni s redovitim mjesečnim statističkim istraživanjem kojim se prati zaposlenost.

Kratice

Fina Financijska agencija
NKD 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN Narodne novine

Znakovi

- nema pojave
0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Andrea Galić Nagyszombaty, načelnica Sektora za statističke metodologije, kvalitetu i odnose s korisnicima
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:
Vlasta Lide Kranjec i Višnja Petrović

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr